

Izveštaj o javnoj raspravi projekta

Virovitičko-podravska županija je provela javnu raspravu projekta, sukladno strukturnim pravilima ONP-a. Javna rasprava bila je otvorena u razdoblju od 14.12.2018. do 14.1.2019. Obavijest o pokretanju javne rasprave dostavljena je NOP-u, koji je tu informaciju objavio na mrežnim stranicama NOP-a (<https://nop.hakom.hr/>).

Svi dokumenti za javnu raspravu postavljeni su na mrežne stranice Virovitičko-podravske županije, što je obuhvaćalo:

- upute za sve sudionike javne rasprave;
- studiju izvodljivosti projekta i nacrt PRŠI-ja, kao objedinjeni dokument u verziji v2.0, zajedno s pripadajućim Prilogom A u verziji v2.0 s podacima o adresama na području obuhvata projekta, kao podlogom za određivanje boja (mapiranje).

Do završetka javne rasprave svoje podatke, komentare i prijedloge vezane uz projekt dostavile su sljedeće zainteresirane strane, ujedno i operatori elektroničkih komunikacija na području Republike Hrvatske:

- Hrvatski telekom d.d., Roberta F. Mihanovića 9, Zagreb;
- A1 Hrvatska d.o.o., Vrtni put 1, Zagreb;
- Pro-Ping d.o.o., Kralja Tomislava 14, Pitomača.

Očitovanja Virovitičko-podravske županije na podatke, komentare i prijedloge operatora koji su zaprimljeni u postupku javne rasprave projekta, zajedno s relevantnim zaključcima koji su ugrađeni u konačnu verziju PRŠI-ja, nalaze se u nastavku.

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
Hrvatski telekom d.d. (HT)	1.1	HT predlaže izvedbu projekta putem investicijskog modela A (privatni DBO) te iskazuje interes za sudjelovanjem u projektu.	Komentar se prima se na znanje. Virovitičko-podravska županija prima na znanje zainteresiranost HT-a za izvedbu projekta putem investicijskog modela A.
	1.2	HT u Prilogu A dostavlja detaljne podatke o područjima obuhvata projekta na kojima je trenutno u mogućnosti pružati širokopojasni pristup s brzinama od najmanje 30 Mbit/s. HT traži da se sve adrese za koje je naznačena dostupnost nepokretnog širokopojasnog pristupa s brzinama od najmanje 30 Mbit/s isključe iz ciljanog obuhvata provedbe Projekta, a s obzirom da navedene adrese predstavljaju tzv. siva područja.	Podaci su uzeti u obzir i uvaženi. Sve adrese, za koje je HT u Prilogu A naveo trenutnu dostupnost nepokretnog širokopojasnog pristupa s brzinama od najmanje 30 Mbit/s, isključene su iz ciljanog područja provedbe projekta i, u postupku mapiranja, su označene kao siva ili crna područja.
	1.3	HT u idućem trogodišnjem razdoblju na području obuhvata projekta ne planira poduzeti komercijalna ulaganja (bez državnih potpora) u pristupne mreže sljedeće generacije (NGA mreže).	Informacija se prima na znanje.
	1.4	Mišljenje na predložene lokacije demarkacijskih točaka. HT predlaže da se uvodno definira pojam „demarkacijske točke“ tako da se uvede pojam „N1 agregacijski čvorovi“ i to riječima navedenim u tekstu komentara. HT predlaže promjenu naziva Tablice2-1 u smislu da se naglasi da lokacije demarkacijskih točaka iz tablice predstavljaju samo prijedlog. Uz to, HT navodi na koji način bi se trebao izmijeniti tekst sa 140. stranice PRŠI-ja koji se odnosi na obaveze Virovitičko-podravske županije u pogledu koordinacije s NP-BBI projektom. HT navodi da ukoliko se njihova pristupna točka odabere za agregacijsku, tada će HT ponuditi svoje uvjete i naknade pristupa demarkacijskim točkama. HT predlaže formiranje 12 demarkacijskih točaka u projektu koji se nalaze na lokacijama pristupnih čvorova spojenih svjetlovodnim kabelom na postojeću agregacijsku mrežu HT-a: Crnac, Čačinci, Čađavički Lug, Mačkovac, Mikleuš, Miljevci, Nova Bukovica, Sopje, Šaševo, Veliki Rastovac, Voćin i Zdenci. HT napominje kako HT u navedenim lokacijama ima tehničke prostore (postojeći čvorovi fiksne pristupne mreže) koji se mogu u određenoj mjeri koristiti za smještaj opreme demarkacijskih točaka, pri čemu uvjeti korištenja mogu biti predmet budućih pregovora.	Prijedlog se prima na znanje. Virovitičko-podravska županija uzela je u obzir mišljenje HT-a u pogledu lokacija demarkacijskih točaka. Konačni prijedlozi lokacija demarkacijskih točaka navedeni su u poglavlju 2.6. PRŠI-ja i usklađeni su s Uputom NOP-a o demarkacijskim točkama od 28.2.2019. i zaprimljenim očitovanjem OIV-a koje je nositelju projekta dostavio NOP.

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	1.5	<p>Struktura i razina maloprodajnih paketa (poglavlje 2.5.2 ONP-a) HT smatra da je planirana zahtijevana minimalna razina pružanih maloprodajnih usluga na NGA širokopojasnoj mreži prihvatljiva, ukoliko će predloženi veleprodajni uvjeti i naknade koji će proizaći iz projekta biti u skladu s veleprodajnim uslugama koje HT nudi u tom trenutku i koje su kao takve regulirane od strane HAKOM-a.</p>	<p>Komentar se prima na znanje. Način određivanja i odobrenja veleprodajnih uvjeta propisani su strukturnim pravilima ONP-a i nisu nužno vezani za HT-ove veleprodajne usluge.</p>
	1.6	<p>Veleprodajni uvjeti pristupa (poglavlje 2.5.3 ONP-a) Vezano za predložene veleprodajne usluge u projektu i predloženo vremensko trajanje pružanja istih HT nema primjedbe na iste s obzirom da su u skladu s veleprodajnim uslugama navedenima u poglavlju 2.6.1 ONP-a (Obvezni skup podržanih veleprodajnih usluga). Također, HT nema primjedbi na opisani postupak određivanja naknada za navedene veleprodajne usluge s obzirom da je isti u skladu s opisanim postupkom određivanja veleprodajnih naknada u poglavlju 2.6.2 ONP-a (Pravila određivanja i nadzora veleprodajnih naknada). Međutim, HT ovim putem izražava svoje mišljenje i na veleprodajne uvjete pristupa (poglavlje 2.5.3 ONP-a) koji su navedeni u poglavlju 1.9.2 Projekta (<i>Regulatorni aspekti izvedbe projekta</i>), na dio: „<i>Veleprodajni uvjeti pristupa NGA mrežama trebali bi se, u najvećoj mogućoj mjeri, podudarati s regulatornim obvezama koje su propisane operaterima sa značajnom tržišnom snagom (engl. Significant Market Power – SMP)</i>“. Također, vezano za citirani dio HT preporuča da se ista promijeni na način da glasi: „<i>Veleprodajni uvjeti pristupa NGA mrežama trebali bi se u potpunosti podudarati s regulatornim obvezama koje su propisane operaterima sa značajnom tržišnom snagom (engl. Significant Market Power – SMP)</i>.“ Vezano za podržane veleprodajne usluge i određivanje veleprodajnih naknada HT u komentarima navodi dopunu u pogledu obveze pridržavanja trenutnih regulatornih obveza koje su propisane HT-u, kao i svih budućih promijenjenih ili novih regulatornih obveza koje će biti propisane HT-u.</p>	<p>Komentar se prima na znanje. Prima se na znanje HT-ovo slaganje s predloženim veleprodajnim uslugama, kao i s opisanim postupkom određivanja veleprodajnih naknada. Prijedlog vezivanja veleprodajnih uvjeta s regulatornim obvezama SMP operatora se ne prihvaća. Pravila određivanja veleprodajnih naknada propisana su strukturnim pravilima ONP-a. Striktno vezivanje veleprodajnih uvjeta i naknada u NGA mreži koja će se izgraditi projektom, za iste takve uvjete i naknade koje će u tom trenutku imati regulirani SMP operator(i) na tržištu, nije zahtijevano strukturnim pravilima ONP-a.</p>

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	1.7	<p>Javna nabava za odabir operatora u modelu A</p> <p>HT podržava da svi postupci javne nabave u Projektu budu provedeni u skladu s aktualnim Zakonom o javnoj nabavi (NN 120/16) i svim relevantnim podzakonskim aktima, a osobito u slučaju investicijskog modela A podržava primjenu kriterija odabira ekonomski najpovoljnije ponude pri čemu kriterij Traženi apsolutni iznos potpora u projektu ima najveći relativni značaj u odnosu na sve ostale kriterije, a što je u skladu sa strukturnim pravilom javne nabave ONP-a. Vezano uz predložene kriterije javne nabave dane u Tablici 2-4 nacrtu PRŠI-ja, HT daje svoj prijedlog predmetnih kriterija i pripadajućih relativnih pondera u Prilogu 1 koji smatra strogo povjerljivim dokumentom.</p>	<p>Prijedlog se prima na znanje.</p> <p>S obzirom na naknadne promjene u postupku odabira operatora u modelu A koje je propisao MRRFEU, kao i odluku da se projekt provodi po modelu B, HT-ovi komentari u pogledu strukture kriterija odabira operatora u modelu A nisu više mjerodavni.</p>
	1.8	<p>Korištenje postojeće infrastrukture</p> <p>HT dostavlja precizne podatke o:</p> <p>a) trasama i slobodnim kapacitetima kabelske kanalizacije, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima;</p> <p>b) trasama, odnosno položajima stupova nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima;</p> <p>c) položajima antenskih stupova bežičnih mreža, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima; HT u strogo povjerljivom dokumentu Prilog 2 dostavlja komercijalni cjenik za uslugu zakupa prostora na antenskim stupovima;</p> <p>d) postojećim mrežnim čvorovima i pripadnom slobodnom prostoru za smještaj (kolokaciju) opreme, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnom prostoru u predmetnim čvorovima;</p> <p>e) postojećim trasama svjetlovodnih kabela i pripadnim slobodnim kapacitetima, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima predmetnih svjetlovodnih kabela;</p> <p>f) postojećim trasama mreže bakrenih parica, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup mreži bakrenih parica.</p>	<p>Podaci su uzeti u obzir i detaljnije opisani unutar Priloga E1 konačne verzije PRŠI-ja (kao povjerljiv dio PRŠI-ja).</p>
	1.9	<p>Ostvarene brzine prijenosa kod primjene VDSL2 tehnologije u postojećim mrežama bakrenih parica</p> <p>HT traži da se predmetne brzine navedene u poglavlju 1.9.1.2 nacrtu PRŠI-ja (FTTx/VDSL rješenje) ne navode sukladno „<i>dostupnim rezultatima domaćih laboratorijskih mjerenja</i>“, već da se iste navode u skladu s referentnom tablicom za VDSL 17a za FTTC s <i>vectoring-om</i>, a koja je sastavni dio HT-ove standardne ponude za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa.</p>	<p>Primjedba je nejasna u smislu da HT nije naveo na koji način bi se brzine iz poglavlja 1.9.1.2 trebale uskladiti s mjerodavnim tablicama iz Standardne ponude.</p>

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	1.10	Predložena utilizacija mreže HT se ne slaže s prikazanim pregledom očekivanog kretanja broja krajnjih korisnika u Tablici 2-14 s obzirom da bi se značajno povećanje penetracije trebalo dogoditi u prve dvije godine nakon završetka Projekta, te se postupno smanjivati kroz sljedeće tri godine.	Primjedba je nejasna , budući da nositelj projekta nije predvidio <i>postupno smanjenje penetracije</i> u sljedeće tri godine, nego je predviđeno postupno povećanje penetracije u tim godinama, ali daleko manje nego u prve dvije godine, kada je predviđena migracija korisnika na novu izgrađenu mrežu.
A1 Hrvatska d.o.o.	2.1	A1 navodi da na navedenim područjima PRŠI-ja u nije u mogućnosti pružati širokopolasni pristup s brzinama od najmanje 30 Mbit/s na vlastitoj infrastrukturi.	Informacija je primljena na znanje.
	2.2	A1 navodi da ne planira poduzeti komercijalna ulaganja (bez državnih potpora) u pristupne mreže sljedeće generacije (NGA mreže) na području obuhvata projekta.	Informacija je primljena na znanje.
	2.3	Položaj demarkacijskih točaka. A1 navodi da je uz predložene pasivne demarkacijske točke navedene u PRŠI-ju za potrebe izgradnje mreže dovoljan jedan MPoP (demarkacijska točka s aktivnom opremom) smješten u Čačincima, koji može pokriti sve JLS-ove.	Prijedlog se prima na znanje. Virovitičko-podravska županija uzela je u obzir mišljenje A1 u pogledu lokacija demarkacijskih točaka. Konačni prijedlozi lokacija demarkacijskih točaka navedeni su u poglavlju 2.6. PRŠI-ja i usklađeni su s Uputom NOP-a o demarkacijskim točkama od 28.2.2019. i zaprimljenim očitovanjem OIV-a koje je nositelju projekta dostavio NOP.
	2.4	Struktura i razina maloprodajnih paketa. A1 je spreman u potpunosti podržati zahtijevanu minimalnu razinu (50 Mbit/s u downloadu i 10 Mbit/s u upload-u) pružanih maloprodajnih usluga u širokopolasnoj mreži. Dodatno naglašava da je spreman ponuditi osnovnu maloprodajnu uslugu širokopolasnog pristupa internetu velikih brzina minimalne brzine od 100 Mbit/s za sve krajnje korisnike na ciljanom području provedbe projekta.	Komentar se prima na znanje.

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	2.5	<p>Veleprodajni uvjeti pristupa.</p> <p>S obzirom da A1 planira graditi NGA širokopojasnu mrežu temeljenu na FTTH i LTE rješenju, sve veleprodajne usluge koje su navedene u Tablici 2-3 u poglavlju 2.11 PRŠI-ja, koje su kompatibilne s navedenim tehnologijama, bit će podržane. Vezano uz načela određivanja veleprodajnih naknada, A1 ističe da je za većinu veleprodajnih usluga HAKOM već odredio iznose naknada te će se iste, sukladno uputama iz ONP-a, smjernicama HAKOM-a o načelima veleprodajnog pristupa i veleprodajnog određivanja naknada, te opisu iz poglavlja 2.11 nacrtu PRŠI-ja, primjenjivati i za veleprodajne usluge na novoizgrađenoj mreži. A1 ostavlja mogućnost određivanja i drugačijih naknada, ovisno o tržišnim trendovima i razvoju određenih veleprodajnih usluga (npr. <i>bitstream</i> u mobilnoj mreži).</p>	<p>Komentar se prima na znanje.</p>
	2.6	<p>Vezano uz kriterije javne nabave, A1 nudi prijedlog ekonomskog odabira ponude kao novi prijedlog tablice 2-4 iz PRŠI-ja gdje se daje veći značaj tehnološkom rješenju, a sve u cilju odabira najkvalitetnije ponude u postupku javne nabave.</p> <p>A1 predlaže da u Tablici 2-4 kriterij „traženi apsolutni iznos potpora“ iznosi minimalno 26%, a maksimalno 30%.</p> <p>A1 također napominje da za potrebe javne nabave treba precizno definirati kriterije na način da su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirane odgovarajuće formule i referentne vrijednosti (rasponi) za proračun bodova kod svakog ekonomskog kriterija; - kod navođenja minimalnih brzina koje moraju biti podržane u projektu specificirati na koje se smjerove te brzine odnose (<i>download, upload</i>, simetrično); - NP jasno i nedvosmisleno zatražio od ponuditelja da specificiraju tehnologiju s kojom će ispuniti tražene minimalne brzine širokopojasnog pristupa; - da kriteriji javne nabave opisuju metodu dodjele bodova u slučaju primjene kombinacije tehnologija (<i>technology mix</i>, npr. FTTH i FTtx tehnologija u istom projektu). 	<p>Prijedlog se prima na znanje.</p> <p>S obzirom na naknadne promjene u postupku odabira operatora u modelu A koje je propisao MRRFEU, kao i odluku da se projekt provodi po modelu B, komentari A1 u pogledu kriterija odabira operatora u modelu A nisu više mjerodavni.</p>
	2.7	<p>Korištenje postojeće elektroničke komunikacijske infrastrukture. A1 nema postojeće vlastite kabelaške kanalizacije na području obuhvata projekta. Podaci o antenskim stupovima bežičnih mreža su prijavljeni HAKOM-u i dostupni su na njihovim mrežnim stranicama. Detaljniji podaci se nalaze u Prilogu 2 i povjerljivi su.</p>	<p>Podaci su uzeti u obzir i detaljnije opisani unutar Priloga E2 konačne verzije PRŠI-ja (kao povjerljiv dio PRŠI-ja).</p>

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	2.8	Postupak određivanja boja. A1 navodi da Prilog A PRŠI-ja ne sadrži podatke o broju i vrsti prihvatljivih potencijalnih korisnika (stan, poslovni, javni) kao ni broj kućanstava na pojedinoj adresi, a oni su značajni prilikom projektiranja nove pristupne mreže. Stoga A1 moli da se ovi podaci unesu u Prilog A i završni PRŠI.	Komentar se prima na znanje a svi podaci o broju korisnika bit će navedeni u konačnoj verziji PRŠI-ja.
	2.9	Investicijski model. A1 preporuča da se kao investicijski model bira model A.	Komentar se prima na znanje.
Pro-ping d.o.o.	3.1.	Pro-PING navodi da planira poduzeti komercijalna ulaganja (bez državnih potpora) u pristupne mreže sljedeće generacije (NGA mreže) tijekom 2019. godine na području obuhvata projekta, u iznosu od 300.000,00 kuna. Planirano ulaganje temelji se na bežičnom rješenju tvrtke Cambium Networks, s radom u frekvencijskom području 5.470 – 5.725 Mhz (WAS/RLAN sustavi).	Najavljeno ulaganje je prihvaćeno kao vjerodostojno.